

Сумський державний педагогічний університет
імені А.С.Макаренка

НН інститут культури і мистецтв

Кафедра сценічного мистецтва, естради та методики режисерування

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор НН інституту культури і мистецтв

 Олена УСТИМЕНКО-КОСОРИЧ

«30» серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Основи сценічної звукорежисури

галузь знань 02 Культура і мистецтво

спеціальність 026 Сценічне мистецтво

освітня-програма/програми Сценічне мистецтво

мова навчання українська

Погоджено науково-методичною комісією

НН інституту культури і мистецтв

«30» серпня 2024 р.

Голова

 Олександр РУДЕНКО

Суми – 2024

Розробники:

1. Корякін Олексій Олексійович – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри сценічного мистецтва, естради та методики режисерування

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри сценічного мистецтва, естради та методики режисерування

Протокол № 1 від «30» серпня 2024 р.

Завідувач кафедри
кандидат педагогічних наук, доцент Олексій КОРЯКІН

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Перший бакалаврський	Обов'язкова
		Рік підготовки:
1-й		
Семестр		
1-й, 2-й		
Лекції		
30 год.		
Практичні, семінарські		
52 год.		
Лабораторні		
Самостійна робота		
96 год.		
Консультації:		
2 год.		
Загальна кількість годин – 180	Вид контролю: залік	

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою дисципліни є практична підготовка здобувачів вищої освіти до майбутньої професійної діяльності за спеціальністю 026 Сценічне мистецтво, озброєння їх основними знаннями про сценічну звукорежисуру, про природу звука та теорію звуковисотності, музичну акустику, засоби звукорежисури, роботу звукорежисера у театрі, створення звукового супроводу сценічного дійства, а також формування необхідних професійних компетенцій бакалаврів сценічного мистецтва – майбутніх акторів драматичного. Засвоєння програмного матеріалу дисципліни «Основи сценічної звукорежисури» забезпечує оволодіння компетенціями відповідно до освітньо-професійної програми «Сценічне мистецтво»: ФК 3 – здатність до ефективної діяльності у колективі в процесі створення сценічного твору, керівництва роботою і / або участі у складі творчої групи в процесі його підготовки; ФК 6 – здатність до оперування специфічною системою виражальних засобів при створенні та виробництві сценічного твору; ФК 8 – здатність оперувати новітніми інформаційними й цифровими технологіями в процесі реалізації художньої ідеї, осмислення та популяризації творчого продукту; ФК 18 – здатність ефективно використовувати музично – технічні засоби у сценічній діяльності.

2. Передумови для вивчення дисципліни

Навчальна дисципліна «Основи сценічної звукорежисури» вивчається з першого семестру. Передумови для вивчення дисципліни відсутні.

3. Результати навчання за дисципліною

Результати навчання за дисципліною «Основи сценічної звукорежисури» передбачають оволодіння навичками роботи акторів зі звукорежисером. Опанування дисципліни передбачає також уміння використовувати наявні на сценічному майданчику музично – технічні засоби у сценічно-виконавській діяльності.

<p>Знання: концептуальних теоретичних та практичних аспектів звукорежисури сценічного дійства.</p> <p>Уміння: використовувати наявні знання зі звукорежисури у сфері сценічного мистецтва.</p>	<p>ПРН 2</p>	<p>Мати концептуальні наукові та практичні знання у сфері сценічного мистецтва.</p>
<p>Знання: змісту та особливостей сучасних цифрових технологій та спеціалізованого програмного забезпечення, яке використовується у процесі звукорежисури та звукового оформлення сценічного дійства.</p>	<p>ПРН 5</p>	<p>Застосовувати сучасні цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення до розв'язання відповідних задач</p>

<p>Уміння: застосовувати сучасні цифрові технології та програмне забезпечення у професійній діяльності у системі сценічного мистецтва.</p> <p>Комунікація: взаємодія зі звукорежисером, колегами.</p>		<p>професійної діяльності у сфері сценічного мистецтва.</p>
<p>Знання: специфічних відмінностей застосування засобів звукорежисури у художній мові театру та перформативних мистецтв.</p> <p>Уміння: розглядати мистецтво звукорежисури сценічних дійств в системі сценічного як художній та соціокультурний феномен.</p>	ПРН 10	<p>Розуміти сценічне мистецтво як художній та соціокультурний феномен, знати специфічні відмінності художньої мови театру та перформативних мистецтв.</p>
<p>Знання: специфіки використання засобів звукорежисури у професійній діяльності.</p> <p>Уміння: доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, аргументацію та власний досвід з використанням засобів звукорежисури.</p> <p>Комунікація: взаємодія з глядачами, колегами.</p>	ПРН 21	<p>Презентувати результати професійної діяльності та проєктів у сфері сценічного мистецтва, доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, аргументацію та власний досвід.</p>

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Кількість балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти
90 – 100	<p>Здобувач вищої освіти володіє ґрунтовними теоретичними знаннями з навчальної дисципліни «Основи сценічної звукорежисури» у межах програми, вміє використовувати набуті знання і прикладні уміння у всіх сферах практичної професійної перформативної діяльності. Здобувач вищої освіти повною мірою усвідомлює принципи та технології створення звукового оформлення сучасного сценічного дійства, а також зміст і завдання роботи звукорежисера сценічних дійств, повно та докладно аналізує звукове оформлення сценічного дійства. Здобувач вищої освіти здатний повною мірою використовувати наявні музично-технічні засоби у процесі професійної сценічно-перформативної діяльності.</p>
82 – 89	<p>Здобувач вищої освіти має добрі теоретичні знання межах програми з навчальної дисципліни, загалом спроможний використовувати набуті знання і прикладні уміння у практичній професійній перформативній діяльності. Здобувач вищої освіти добре розуміє принципи створення звукового оформлення сценічного дійства та орієнтується у змісті роботи звукорежисера сценічних дійств, змістовно аналізує звукове оформлення сценічного дійства. Здобувач вищої освіти здатний без помилок використовувати музично-технічні засоби у сценічно-виконавській діяльності.</p>

74 – 81	Здобувач вищої освіти володіє основними теоретичними знаннями з навчальної дисципліни, але має стандартне мислення, не завжди може сформулювати власні висновки, використати знання у практичній діяльності за спеціальністю. Здобувач вищої освіти виявляє достатній рівень засвоєння теоретичного матеріалу, розуміння змісту звукового оформлення сценічного дійства, роботи звукорежисера неповне, у визначенні завдань звукорежисури потребує допомоги викладача. Є недоліки у використанні музично-технічних засобів у сценічно-виконавській діяльності.
64 – 73	Здобувач вищої освіти володіє частиною теоретичного матеріалу навчальної дисципліни, тому не завжди вміє самостійно помітити і проаналізувати помилки у аналізі звукового оформлення сценічного дійства. Недостатньо стійкі навички використання технічних засобів у процесі професійної сценічно-перформативної діяльності, але є позитивні зміни у звукорежисерському розвитку здобувача вищої освіти.
60 – 63	Здобувач вищої освіти з великими труднощами відтворює теоретичний матеріал навчальної дисципліни «Основи сценічної звукорежисури», на практиці використовує його непослідовно і не завжди вміє повно проаналізувати музичний твір з позицій звукорежисера, припускається помилок. Навички використання технічних засобів у процесі сценічно-виконавської діяльності нестійкі, але є позитивні зміни у звукорежисерському розвитку здобувача вищої освіти.
35 – 59	Здобувач вищої освіти здатний відтворювати окремі фрагменти теоретичного матеріалу навчальної дисципліни, знайомий з мінімальним теоретичним матеріалом, але не зданий використати його у процесі здійснення аналізу звукового оформлення. Розвиток навички використання засобів звукорежисури у процесі сценічного виконавства на низькому рівні. Припускається багатьох помилок і не може їх виявити.
1 – 34	У здобувача вищої освіти оволодіння матеріалом навчальної дисципліни «Основи сценічної звукорежисури» на дуже низькому рівні, відсутня спроможність використовувати набуті знання і прикладні уміння у практичній діяльності, не сформоване вміння аналізувати звукове оформлення, навички використання засобів звукорежисури у сценічно-перформативній діяльності.

Розподіл балів у першому семестрі

Поточний контроль												Разом	Сума	
РОЗДІЛ 1						РОЗДІЛ 2								
Т 1.1	Т 1.2	Т 1.3	Т 1.4	Т 1.5	Т 1.6	Т 2.1	Т 2.2	Т 2.3	Т 2.4	Т 2.5	Т 2.6			
Поточний контроль												75	100	
6	6	6	6	6	7	6	6	6	6	7	7			
Контроль самостійної роботи												25		
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3	2			2

Розподіл балів у другому семестрі

Поточний контроль												Разом	Сума	
РОЗДІЛ 3						РОЗДІЛ 4								
Т 3.1	Т 3.2	Т 3.3	Т 3.4	Т 3.5	Т 3.6	Т 4.1	Т 4.2	Т 4.3	Т 4.4	Т 4.5	Т 4.6			
Поточний контроль												75	100	
6	6	6	6	6	7	6	6	6	6	7	7			
Контроль самостійної роботи												25		
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3	2			2

Т 1.1, Т 1.2 ... Т 4.6 – теми розділів

Результати навчання, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в системі формальної освіти в порядку, визначеному законодавством. Перезарахуванню можуть підлягати результати навчання шляхом неформальної освіти, що за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають навчальній дисципліні «Основи сценічної звукорежисури» в цілому, так і її окремому розділу, темі (темам), які передбачені робочою програмою даної навчальної дисципліни.

Для перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, здобувач вищої освіти подає викладачу: завірені у встановленому порядку копії документів, що підтверджують участь здобувача у заході неформальної освіти (свідоцтва, сертифікати, дипломи тощо, які підтверджують ті вміння, які здобувач отримав під час навчання), а також опис заходу неформальної освіти та його змісту (інформаційний лист, запрошення, програма тощо).

Програма навчальної дисципліни передбачає можливість визнання результатів навчання, здобутих у неформальній чи інформальній освіті в обсязі, що, як правило, не перевищує 10% від загального обсягу навчальних годин, передбачених для опанування навчальної дисципліни.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	задовільно
60 – 63	E	
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. Засоби діагностики результатів навчання

Тестування, завдання на звуко-технічному обладнанні, презентації результатів виконаних завдань; залік.

6. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Акустика як наука про звук.

Розділ 2. Акустика приміщень.

Розділ 3. Звукорежисура сценічних дійств як вид художньої творчості.

Розділ 4. Звукове оформлення сценічного дійства.

7.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Акустика як наука про звук.

Тема 1.1. Поняття акустики. (Зміст поняття акустики та її основні розділи, музична акустика як розділ акустики)

Тема 1.2. Просте гармонічне коливання. (Елементи звукового процесу, характеристики простих коливань, дослідження гармонічних коливань)

Тема 1.3. Складне звукове коливання. (Утворення складних звукових коливань, характеристики складних звукових коливань, гармонічний аналіз)

Тема 1.4. Поняття звуку. (Зміст поняття звуку, види звуків, зміст поняття шуми, види шумів)

Тема 1.5. Характеристики звуку. (Гучність, динаміка звуку, теорія звуковисотності)

Тема 1.6. Сприйняття звуку. (Процес сприйняття звуку людиною та його складові, предмет психоакустики).

Розділ 2. Акустика приміщень.

Тема 2.1. Основні теорії акустичних процесів. (Статистична теорія, хвильова теорія, геометрична теорія)

Тема 2.2. Характеристики звукового поля. (Звуковий тиск, зміщення часточок середовища, швидкість коливань та акустичний опір середовища)

Тема 2.3. Резонанс і його властивості. (Статична та динамічна амплітуди, поняття резонансу, «хвиля, що стоїть»)

Тема 2.4. Акустичні процеси у приміщеннях. (Відображення, переломлювання, поглинання звукових хвиль)

Тема 2.5. Закономірності розповсюдження звукових хвиль у закритих приміщеннях. (Принципи розповсюдження звуку у приміщенні, поняття реверберації, розрахунок реверберації, імпульсні характеристики приміщення)

Тема 2.6. Акустична підготовка приміщення. (Поняття звукоізоляції, коефіцієнти проникності і непроникності, коефіцієнт поглинання)

Розділ 3. Звукорежисура сценічних дійств як вид художньої творчості.

Тема 3.1. Поняття звукорежисури. (Зміст поняття звукорежисура та звукорежисер, взаємозв'язок технічної і творчої складової у звукорежисурі, значення звукорежисури, основні розділи звукорежисури)

Тема 3.2. Напрямки звукорежисури. (Напрямки (види) звукорежисури, зміст звукорежисури сценічних дійств, звукорежисура як оригінальний вид творчості)

Тема 3.3. Поняття музично-технічного комплексу. (Зміст поняття музично-технічного комплексу, різновиди музично-технічних комплексів, вимоги до музично-технічних комплексів, складові музично-технічних комплексів, техніка безпеки використання компонентів музично-технічного комплексу)

Тема 3.4. Комутація компонентів музично-технічного комплексу. (Різновиди аналогових штекерів та роз'ємів, які використовуються у сучасних музично-технічних комплексах, види кабелів, балансні та небалансні підключення, передача цифрового сигналу, розташування компонентів музично-технічного комплексу у просторі, принципи прокладання кабелів)

Тема 3.5. Мікрофонний прийом сучасної театральної сцени. (Мікрофонний прийом з використанням підвісних мікрофонів, вузькоспрямованих мікрофонів інтерференційного типу, мікрофонів граничного шару, за допомогою радіомікрофонів)

Тема 3.6. Саундчек у роботі звукорежисера сценічних дійств. (Поняття саундчеку, лайн чек, поняття зворотного зв'язку та способи його уникнення, технології «озвучування» сценічних дійств)

Розділ 4. Звукове оформлення сценічного дійства.

Тема 4.1. Звукорежисура сценічного дійства. (Специфіка театральної музики, класифікація театральної музики, функції сюжетної музики, функції умовної музики)

Тема 4.2. Робота режисера та композитора над музичним оформленням сценічного дійства. (Режисерський задум музичного оформлення, обрання композитора для сценічного дійства, робота композитора над музикою до спектаклю)

Тема 4.3. Роль шумів у сценічному дійстві. (Класифікація театральних шумів і звуків, функції шумів у сценічному дійстві, експлікація шумового

оформлення, підготовка шумів до сценічного дійства, польовий запис шумів, синтезування шумів)

Тема 4.4. Використання мовної фонограми у спектаклі. (Поняття звукотехнічного оформлення спектаклю, поняття мовної фонограми, функції мовної фонограми, що додається по сюжету постановки, мовна фонограма як художній прийом у звукотехнічному оформленні сценічного дійства)

Тема 4.5. Звукові ефекти у спектаклі. (Ефект панорамування звуку, ефект відлуння та реверберації, ефект імітування, ефект транспонування звукових частот, ефект звукової перспективи)

Тема 4.6. Звуковий супровід сценічного дійства. (Інтеграція музики та шумів у сценічне дійство у репетиційному процесі, звукова партитура спектаклю, звуковий супровід постановки)

7.2. Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	Усього	у тому числі				
Лекції		Практичні	Лабораторні	Консультації	Самостійна робота	
РОЗДІЛ 1. Акустика як наука про звук.						
Тема 1.1. Поняття акустики.	4	2				2
Тема 1.2. Просте гармонічне коливання.	4		2			2
Тема 1.3. Складне звукове коливання.	4		2			2
Тема 1.4. Поняття звуку.	6	2	2			2
Тема 1.5. Характеристики звуку.	4		2			2
Тема 1.6. Сприйняття звуку.	6		2			4
РОЗДІЛ 2. Акустика приміщень.						
Тема 2.1. Основні теорії акустичних процесів.	4	2				2
Тема 2.2. Характеристики звукового поля.	4		2			2
Тема 2.3. Резонанс і його властивості.	6		2			4
Тема 2.4. Акустичні процеси у приміщеннях.	6	2	2			2
Тема 2.5. Закономірності розповсюдження звукових хвиль у закритих приміщеннях.	6	2	2			2

Тема 2.6. Акустична підготовка приміщення.	6		2			4
РОЗДІЛ 3. Звукорежисура сценічних дійств як вид художньої творчості.						
Тема 3.1. Поняття звукорежисури.	10	2	2			6
Тема 3.2. Напрямки звукорежисури.	8	2	2			4
Тема 3.3. Поняття музично-технічного комплексу.	10	2	2			6
Тема 3.4. Комутація компонентів музично-технічного комплексу.	10		4			6
Тема 3.5. Мікрофонний прийом сучасної театральної сцени.	12	2	4			6
Тема 3.6. Саундчек у роботі звукорежисера сценічних дійств.	10	2	2			6
РОЗДІЛ 4. Звукове оформлення сценічного дійства.						
Тема 4.1. Звукорежисура сценічного дійства.	10	2	2			6
Тема 4.2. Робота режисера та композитора над музичним оформленням сценічного дійства.	10	2	2			6
Тема 4.3. Роль шумів у сценічному дійстві.	8	2	2			4
Тема 4.4. Використання мовної фонограми у спектаклі.	10		4			6
Тема 4.5. Звукові ефекти у спектаклі.	10	2	4			4
Тема 4.6. Звуковий супровід сценічного дійства.	12	2	2		2	6
Усього годин	180	30	52		2	96

Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		Денна форма
1.	Поняття акустики.	2
2.	Поняття звуку.	2
3.	Основні теорії акустичних процесів.	2
4.	Акустичні процеси у приміщеннях.	2
5.	Закономірності розповсюдження звукових хвиль у закритих приміщеннях.	2
6.	Поняття звукорежисури.	2
7.	Напрямки звукорежисури.	2
8.	Поняття музично-технічного комплексу.	2
9.	Мікрофонний прийом сучасної театральної сцени.	2
10.	Саундчек у роботі звукорежисера сценічних дійств.	2
11.	Звукорежисура сценічного дійства.	2
12.	Робота режисера та композитора над музичним оформленням сценічного дійства.	2
13.	Роль шумів у сценічному дійстві.	2
14.	Звукові ефекти у спектаклі.	2
15.	Звуковий супровід сценічного дійства.	2
Разом		30

Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		Денна форма
1.	Просте гармонічне коливання.	2
2.	Складне звукове коливання.	2
3.	Поняття звуку.	2
4.	Характеристики звуку.	2
5.	Сприйняття звуку.	2
6.	Характеристики звукового поля.	2
7.	Резонанс і його властивості.	2
8.	Акустичні процеси у приміщеннях.	2
9.	Закономірності розповсюдження звукових хвиль у закритих приміщеннях.	2
10.	Акустична підготовка приміщення.	2
11.	Поняття звукорежисури.	2
12.	Напрямки звукорежисури.	2
13.	Поняття музично-технічного комплексу.	2
14.	Різновиди аналогових штекерів та роз'ємів, види кабелів, балансні та небалансні підключення.	2
15.	Розташування компонентів музично-технічного комплексу у просторі, принципи прокладання кабелів	2
16.	Мікрофонний прийом з використанням підвісних мікрофонів, вузькоспрямованих мікрофонів інтерференційного типу, мікрофонів граничного шару.	2
17.	Мікрофонний прийом з використанням радіомікрофонів.	2
18.	Саундчек у роботі звукорежисера сценічних дійств.	2
19.	Звукорежисура сценічного дійства.	2
20.	Робота режисера та композитора над музичним оформленням сценічного дійства.	2
21.	Роль шумів у сценічному дійстві.	2
22.	Звукотехнічне оформлення спектаклю та мовна фонограма.	2
23.	Функції мовної фонограми.	2
24.	Звукові ефекти панорамування звуку, відлуння реверберації у спектаклі.	2
25.	Звукові ефекти імітування, транспонування звукових частот звукової перспективи у сценічному дійстві.	2
26.	Звуковий супровід сценічного дійства.	2
Разом		52

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		Денна форма
1.	Поняття акустики.	2

2.	Просте гармонічне коливання.	2
3.	Складне звукове коливання.	2
4.	Поняття звуку.	2
5.	Характеристики звуку.	2
6.	Процес сприйняття звуку людиною та його складові.	2
7.	Предмет психоакустики.	2
8.	Основні теорії акустичних процесів.	2
9.	Характеристики звукового поля.	2
10.	Резонанс і його властивості.	2
11.	«Хвиля, що біжить».	2
12.	Акустичні процеси у приміщеннях.	2
13.	Закономірності розповсюдження звукових хвиль у закритих приміщеннях.	2
14.	Акустична підготовка приміщення і звукоізоляція.	2
15.	Коефіцієнти проникності і непроникності, коефіцієнт поглинання.	2
16.	Зміст поняття звукорежисура та звукорежисер.	2
17.	Взаємозв'язок технічної і творчої складової у звукорежисурі	2
18.	Значення звукорежисури, основні розділи звукорежисури.	2
19.	Напрямки звукорежисури.	2
20.	Зміст звукорежисури сценічних дійств	2
21.	Зміст поняття музично-технічного комплексу, різновиди музично-технічних комплексів.	2
22.	Різновиди музично-технічних комплексів, вимоги до музично-технічних комплексів.	2
23.	Складові музично-технічних комплексів, техніка безпеки використання компонентів музично-технічного комплексу.	2
24.	Різновиди аналогових штекерів та роз'ємів, види кабелів, балансні та небалансні підключення.	2
25.	Розташування компонентів музично-технічного комплексу у просторі, принципи прокладання кабелів.	2
26.	Передача цифрового звукового сигналу в музично-технічному комплексі.	2
27.	Мікрофонний прийом з використанням підвісних мікрофонів.	2
28.	Мікрофонний прийом з використанням вузькоспрямованих мікрофонів інтерференційного типу, мікрофонів граничного шару.	2
29.	Мікрофонний прийом з використанням радіомікрофонів.	2
30.	Поняття саундчеку, лайн чек.	2
31.	Поняття зворотного зв'язку та способи його уникнення,	2
32.	Технології «озвучування» сценічних дійств.	2
33.	Специфіка театральної музики.	2

34.	Класифікація театральної музики.	2
35.	Функції сюжетної та умовної музики.	2
36.	Режисерський задум музичного оформлення.	2
37.	Обрання композитора для сценічного дійства.	2
38.	Робота композитора над музикою до спектаклю.	2
39.	Класифікація театральних шумів і звуків, функції шумів у сценічному дійстві.	2
40.	Експлікація шумового оформлення, підготовка шумів до сценічного дійства, польовий запис шумів	2
41.	Звукотехнічне оформлення сценічного дійства	2
42.	Мовна фонограма.	2
43.	Функції мовної фонограми.	2
44.	Звукові ефекти панорамування звуку, відлуння реверберації у спектаклі.	2
45.	Звукові ефекти імітування, транспонування звукових частот звукової перспективи у сценічному дійстві.	2
46.	Інтеграція музики та шумів у сценічне дійство у репетиційному процесі.	2
47.	Звукова партитура спектаклю.	2
48.	Звуковий супровід постановки.	2
Разом		96

8. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Вітвицька Є.В. Акустика залів: *навчальний посібник*. Одеса: Астропринт, 2002. 144 с.
2. Власов Є.О. Музика у виставі. Теорія і практика музичношумового оформлення вистави: *навчальний посібник*. Луцьк: Волинська обл. друкарня, 2001. 100 с.
3. Десятник Г.О., Бадіон С.В. Професія: звукорежисер : *тексти лекцій*. Київ, Інститут журналістики КНУ, 2019. 69 с.
4. Дідковський В.С., Луньова С.А. Основи архітектурної та фізіологічної акустики. Київ: Аван-постприм, 2001. 422 с.
5. Корякін О.О. Звукорежисерський аналіз музичних творів: *методичні рекомендації*. Суми: ФОП Цьома С.П., 2021. 44 с.
6. Корякін О.О. Основи музичної акустики: *конспект лекцій*. Суми: ФОП Цьома С.П., 2021. 132 с.
7. Мащенко І. Г. Термінологічний словник основних понять і виразів : телебачення, радіомовлення, кіно, відео, аудіо : енциклопедія електронних масмедіа : в 2 т. Т. 2. Запоріжжя : Дике Поле, 2006. 511 с.
8. Обертинська В. І. Основи звукорежисури масових видовищ і свят : *навчальний посібник*. Київ: ДАККіМ, 2002. 87 с.

9. Рязанцев Л.В. Звукорежисура: *навчальний посібник*. Київ: ДАКККіМ, 2009. 144 с.
10. Технології мікшування. URL: <https://www.mixonline.com/>
11. Ужинський М.Ю. До визначення сутності професії звукорежисера в сучасному мистецтві. *Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету*. 2013. Вип. 19, Том 1. С. 30-36.
12. Ужинський М. Ю. Цифрові технології і засоби мультимедіа: *навчальний посібник*. Рівне : РДГУ, 2011. 236 с.
13. Фількевич Г. Музика в драматичному театрі. Київ, 2004. 71 с.
14. Eargle J. The microphone book. Oxford: Focal Press, 2005. 377 p.

Додаткові:

1. Барба І. Д. Звукорежисура кіно і телебачення. З особистого досвіду. Генеза ідей і динаміка розвитку екранних мистецтв. Київ: Вид. центр КНУКіМ, 2016. Т. 1. С.5–15.
2. Безклубенко С.Д. Український енциклопедичний кіно словник. Т.1 Основні терміни і поняття. Київ: КНУКіМ, 2006. 500 с.
3. Бондаренко А.І., Шульгіна В.Д. Музична інформатика: *навчальний посібник*. Київ: НАКККіМ, 2011. 190 с.
4. Власов Є. О. Музика у виставі : Теорія і практика музично-шумового оформлення вистави : *навчальний посібник для студентів режисерської спеціалізації* / Рівненський держ. гуманітарний ун-т. Інститут мистецтв. Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2001. 100 с.
5. Вовкун В.В. Мистецтво звукорежисури масових видовищ : *підручник*. Київ : НАКККіМ, 2015. 356 с.
6. Демещенко В.В. Кіно як синтез мистецтв: звук і музика...: *монографія*. Київ: НАКККіМ, 2012. 236 с.
7. Дьяченко В. В. Звук як фізичний процес і художня інформація. *Питання культурології* : збірник наукових праць. Київ, 2008. 199 с. Вип 24. С. 18 – 19.
8. Дьяченко В. В. Теорія фонокомпозиції як мистецька технологія. *Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв* [Мистецтвознавство : № 2]: зб. наук. пр. / за ред. В. Я. Даниленка. Харків : ХДАДМ, 2012. С. 132–135.
9. Кононов С.П. Основи звукотехніки: *навчальний посібник*. Вінниця: ВДТУ, 2001. 70 с.
10. Корякін О.О. Ефект транспонування звукових частот у системі підготовки здобувачів вищої освіти спеціальності 026 Сценічне мистецтво. *Проблеми мистецько-педагогічної освіти: здобутки, реалії та перспективи*:

матеріали V Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, м. Суми, 18-19 травня 2023 року. Суми : ФОП Цьома С. П., 2023. С. 78–81.

11. Корякін О.О. Звукове оформлення сценічного дійства у процесі підготовки майбутніх акторів за спеціальністю 026 Сценічне мистецтво. *Актуальні проблеми розвитку українського та зарубіжного мистецтва: культурологічний, мистецтвознавчий, педагогічний аспекти : матеріали IX Міжнародної науково-практичної конференції (с. Світязь Шацького району Волинської області, 24–26 травня 2024 року)* ; Волинський національний університет імені Лесі Українки. Львів – Торунь : Liha-Pres, 2024. С. 243–247.

12. Корякін О.О. Прийоми використання штучної реверберації у сучасній звукорежисурі. *Вісник КНУКіМ. Серія «Мистецтвознавство»*, 2021. №45. С. 93–99.

13. Корякін О.О. Формування звукорежисерської компетенції здобувачів вищої освіти спеціальності 026 «Сценічне мистецтво» *Проблеми цивілізаційної суб'єктності України: місія науки і освіти : матеріали Всеукраїнської міжгалузевої науково-практичної онлайн-конференції (Київ, 29 вересня – 1 жовтня 2022 року)*. Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2022. С. 417–422.

14. Лішафай О. О. Саунд-дизайн і музична драматургія, кіно та телебачення. *Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури* : зб. наук. пр. Київ, 2015. Вип. 35. С. 177–187.

15. Мацепура О. О. Особливості функціонування музики в сучасному драматичному театрі. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*. 2013. № 4. С. 185–190.

16. Мащенко І. Г. Всесвітній відеоаудіолітопис : дати, події, факти, цифри, деталі, коментарі, персоналії : енциклопедія електронних масмедіа : в у 2 т., Т. 1. Запоріжжя : Дике Поле, 2006. 384 с.

17. Папченко В. П. Інтерактивність шумів і пауз у звуковому образі фільму. *Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І.К. Карпенка-Карого*. Київ, 2018. № 22. С.101–107.

18. Ужинський М. Ю. Театрально-видовищна звукорежисура. *Актуальні питання культурології. Альманах наукового товариства «Афіна» кафедри культурології Рівненського державного гуманітарного університету*. 2010. № 2 (10). С. 25.

19. Barron M. Auditorium Acoustics and Architectural Design. Second Edition. Spon Press, London and New York, 2010. 481 p.

20. Farnell A. Designing sound. Cambridge-London: The MIT Press, 2010. 664 p.

21. Gibson D. *The Art of Mixing: A Visual Guide to Recording, Engineering and Production*. CA., 2005. 129 p.

22. Koriakin O. The phenomenon of the concert hall in historical retrospect (up to the last quarter of the 19th century). *Aspects of modern Ukrainian musicological thought: monograph edited by Prof. Zavialova O.K., compiled by Prof. Mykhailychenko O.V.* East Finchley London, GlobeEdit. 2024. P. 136–152.

23. Koryakin O. Use of multimedia technologies in the process of training of future bachelors of musical art. *Open educational E-environment of modern university*. 2018. № 5. URL: http://openedu.kubg.edu.ua/journal/index.php/openedu/article/view/136/227#.XCc_Lh8ufDc

24. Montagu J.. *Origin and Development of Musical Instruments*. *The Scarecrow Press, Laham, Maryland-Toronto-Plymouth, UK* 2007. 280 p.

25. Moore B. Club sound tips. URL: https://web.archive.org/web/20071217022957/http://mixonline.com/mag/audio_club_sound_tips/index.html

26. Moore B. Mix life sound. URL: https://web.archive.org/web/20080102140758/http://mixonline.com/mag/audio_practical_acoustics/index.html

27. Moulton D. *Total Recording: The Complete Guide to Audio Production*. CA: KIQ Productions, 2000. 469 p.

28. Moylan W. *Understanding and crafting the mix: the art of recording*. MA, 2007. 396 p.

29. Owsinsky B. *The Mixing Engineer's Handbook*. CA, 1999. 220 p.

30. The beginner's guide to mixing. *Computer music*. June, 2010. P. 24 – 36.

**9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення,
використання яких передбачає навчальна дисципліна
(за потребою)**

Обладнання для практичних занять з навчальної дисципліни: «Основи сценічної звукорежисури»: ноутбук або ПК з зовнішнім аудіоінтерфейсом та програмним забезпеченням (Steinberg Cubase 12 (або більш сучасна версія), Adobe Audition CC 2022 (22.5) (або більш сучасна версія), набір FabFilter TotalBundle 2023.6 (або більш сучасна версія), динамічний мікрофон класом не нижче Shure SM58, конденсаторний мікрофон класом, не нижче Samson C03 з тримачем типу «павук», стійкою та поп-фільром, інструментальний мікрофон класом не нижче AUDIX ADX51, Shure SM137, USB-пульт мікшерний мінімум з 2-ма мікрофонними каналами з компресорами на кожному та 2-ма незалежними pre/post-фейдерними AUX-ами, DSP процесори REC-U формату, студійні навушники закритого типу, студійні монітори ближнього поля (2 шт.), активні моніторні акустичні системи (2 шт.) з'єднані з 2-ма незалежними AUX-ами, мікрофонні стійки (типу «журавель») з тримачами для мікрофонів – 2шт., сценічні попітри (2 шт.).